

2. Три стани середньовічного суспільства.

- *Стани* - групи людей з певними правами та обов'язками.
- Стани:
- I. “Ті, що моляться” (священники та ченці)
- II. “Ті, що воюють” (рицарі – феодали)
- III. “Ті, що працюють”(селяни)

Духовенство

*Це найпочесніший стан, бо церква панувала над життям суспільства.
Обов'язок: богослужіння і церковні таїнства.*

Феодали

*Феодал - не лише землевласник, а й рицар, брав участь у війнах.
Служив королю або сеньйору.*

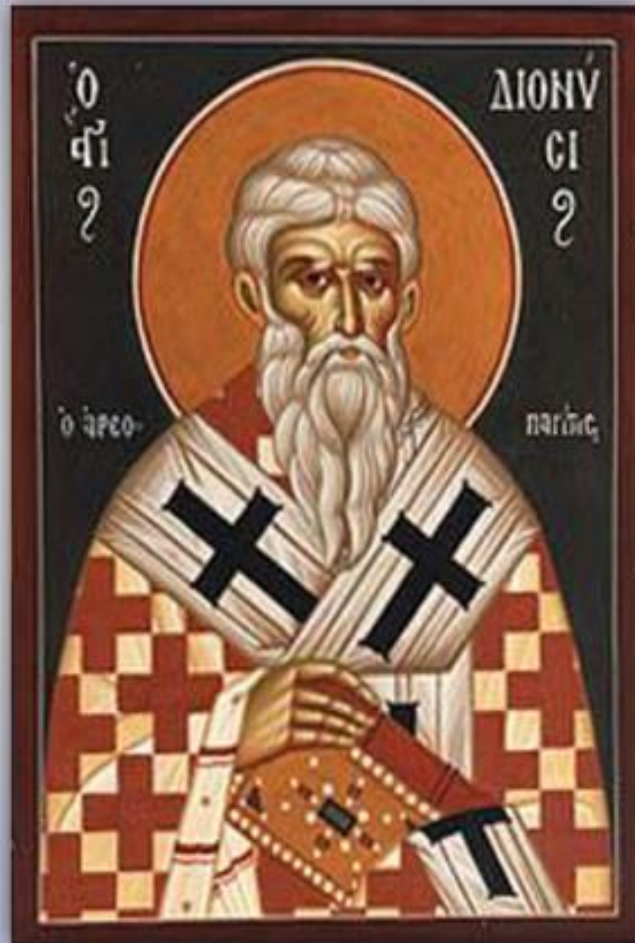

Селяни

*Прості трудівники, залежні від феодала. Обробляли землю.
Частину заробленого віддавали своєму господарю.*

Три стани середньовічного суспільства

«Ті, що моляться»

У процесі поширення християнства в Європі виникає прошарок **духовенства**. Основні обов'язки служителів церкви полягали в здійсненні богослужіння та церковних обрядів. Усе життя середньовічної людини було пов'язане з церквою — народження, хрещення, сповідання, вінчання, поховання. Більшість представників середньовічного суспільства не вирізнялися статками, але, незважаючи на труднощі та голод, люди будували величезні храми, в кожному поселенні обов'язково були церква та священники.

Духовенство отримувало десяту частину прибутків парафіян — десятину. Воно поділялося на духовні стани — від найвищих (прелати) до найнижчих (священники та їхні помічники). Крім того, духовенство поділялося на **«біле»** (священники та їхні помічники) та **«чорне»** (ченці). Майже всі відомі вчені й мислителі, значна частина письменників, художників, музикантів Середньовіччя належали до духовенства. Церква стала найбільшим землевласником, і церковні ієрархи почали поводитися як світські феодали, втручаючись навіть у справи королів.

«Ті, що працюють»

Найбільший стан середньовічного суспільства складали **селяни**. Вони не входили до системи васалітету, а були підданими. Селяни жили общинами, вели натуральне господарство. Основним видом діяльності були землеробство та скотарство. Поступово селяни потрапляють у повну залежність від феодалів (кріпацтво). Вони повинні були сплачувати оброк (частину врожаю, ремісничих виробів, сіна, дров тощо або певну суму грошей) та відробляти панщину (роботи в господарстві сеньйора — обробіток полів, ремонт шляхів і замків, робота по господарству сеньйора та ін.). Селяни перебували в повній залежності від феодала: без його дозволу вони не могли залишити маєток свого пана, крім того, сеньйор був суддею для селян.

Причини виникнення міст

Розвиток сільського господарства

Відокремлення ремесла від сільського господарства

Регіональна спеціалізація окремих частин країни

Потреба в адміністративно-політичних центрах

Потреба в захисту територій

Формування центрів християнства

Розвиток торгівлі

Середньовічне місто

Середньовічні міста виникали на місцях старих античних міст, біля бродів та мостів через річки, а також біля перевалів і перекрестях торгових доріг. Утворювались міста і біля церков, монастирів, феодалських маєтків, замків, бо вони утворювались селянами які перестали оброблять землю і основним своїм заняттям зробили своє ремесло.

Середньовіччя

<p style="text-align: center;">Раннє (середина I тис. н. е. — перша половина XI ст.)</p>	<p style="text-align: center;">Зріле (розвинене) (друга половина XI — середина XIV ст.)</p>	<p style="text-align: center;">Пізнє (друга половина XIV — XV ст.)</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Панування в економіці натурального господарства. • Процес формування держав у політичному житті. • Тимчасовий занепад культури в духовному житті 	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості населення. • Пожвавлення господарської діяльності. • Виникнення міст. • Формування міської культури 	<ul style="list-style-type: none"> • Занепад господарства. • Зміна звичної картини світу. • Глибокі зміни в релігії, політиці, економіці